

Največji slovenski dnevnik  
v Združenih državah  
Velja za vse leta : : \$6.00  
Za pol leta : : \$3.00  
Za New York celo leto : : \$7.00  
Za inozemstvo celo leto : : \$7.00

# GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in  
the United States.  
Issued every day except Sundays  
and legal Holidays.  
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

NO. 70. — ŠTEV. 70.

NEW YORK, FRIDAY, MARCH 25, 1927. — PETEK, 25. MARCA 1927.

TELEFON: CORTLANDT 2876.

VOLUME XXXV. — LETNIK XXXV.

## NAMERAVANA POGODBA MED JUGOSLAVIJO IN ITALIJO

Anglija je nasvetovala italijansko-jugoslovansko pogodbo. — Chamberlain je povedal poslanski zbornici, da je proizvedla aktivnost jugoslovenske armade reformski načrt.

BEOGRAD, Jugoslavija, 24. marca. — Od nekega uradnika v zunanjem ministrstvu se je izvedelo včeraj zvečer, da je predložil angleški poslanik

Kennard zunanjemu ministru Periču in jugoslovenski vladi predlog za vojaško komisijo, ki naj bi preiskala italijanske obdolžitve, da se Jugoslavija pripravlja na vojno. Oba naroda naj bi nato uravnala svoje diference glede Albanije potom pogodbe, ki naj bila slična sedaj slavnemu tiranskemu pogodbom.

Zunanji minister Perič in drugi člani kabineta niso hoteli razpravljati o tem predmetu, vendar pa so priznali, da se tiče obisk Mr. Kennarda zadnje jugoslovansko-italijanske krize. Obisk generala Bodrera, italijanskega poslanika, ki je sledil kmalu nato, je imel sličen namen.

Če je poročilo glede angleškega predloga resnično, se lahko pričakuje, da bo vzbudilo proti-italijansko razpoloženje, ki je že pričelo izginjati, kajti ljudsko mnenje bi bilo odločno proti sklenitvi kateregakoli dogovora ob sedanjem času.

Jugoslovanski vojaški krogi, ki so že več tednov zahtevali, naj vlada ustavi takozzano mirno invazijo Albanije od strani Italije, so mnenja, da je šel zunanjji minister Perič predaleč, ko je dovolil komisiji, da preisce vojaške razmere v Jugoslaviji, ne da bi zahteval preiskavo italijanskih aktivnosti v Albaniji.

Vojaški skupini sta tukom preteklega tedna učinkovito nasprotovala v kabinetu ministrskega predsednika Uzunovića in zunanjem ministerju Periču, a razvoj angleških predlogov jim bo mogoče pridobil podporo dvomljivih članov vlade. Militaristi bi zahtevali, naj imenuje preiskovalno komisijo Liga narodov ter bi tudi odločno nasprotovali pogajanjem z Italijoi.

Po obisku Mr. Kennarda je obiskal Perič kralja ter pozneje Uzunovića, kar je dalo povod poročilu, da bo vlada rajši odstopila, kot pa ravnala po nasvetih Anglije.

BITOLJ, Jugoslavija, 24. marca. — Angleški konzul iz Tirani, Albanija, je došpel v sredo semkaj in včeraj popoldne se mu je pridružil ameriški konzul iz istega kraja. Obisk konzulov je v zvezi s poročilom, da je bitoljski prefekt organiziral tolpe komitašev, da navale na Albanijo.

LONDON, Anglija, 24. marca. — V oficijskih krogih je prevladovalo včeraj mnenje, da bo italijansko-jugoslovanska kontroverza hitro končana.

Sir Austin Chamberlain se vprašal v poslanski zbornici, če je dobil potrdilo vesti o angleškem poslaniku v Beogradu glede vojaških priprav, glede katerih se je pritoževala Italija.

Odvrnil je, da je dobil potrdilo v obliki poročil od poslanika glede gotovih odredb, katere so bile uveljavljene, da se poveča uspešnost jugoslovenske armade.

## Nemci se ozirajo proti Zapadu.

Nemški politiki zro proti zapadu, ker ne morejo uvideti prednosti gospodarskih stikov z Rusijo.

BERLIN, Nemčija, 24. marca. — V poteku debate glede zunanje politike vlade sta izjavila socijalno-demokratični poslanec Breitscheidt in član centra, dr. Kaas, da vdomita o prednostih gospodarskega sporazuma z Rusijo.

— Zdi se mi, da skuša italijanski diktator odvrniti pritisak v notranosti s pustolovstvom na zunaj. Italija skuša mesto diplomatičnih vprizorov dejanske napade na Jugoslavijo, da lahko udejstvijo svoj sen glede italijanskega morja.

Stresemann je odločeno branil Mussolinija ter rekel, da mu je izročila italijanska vlada poslavno, v kateri se glasi, da ne namešča vprizorov vojaških odredov.

Težko je razumeti, zakaj naj bi Nemčija radi par dvomljivih gospodarskih prednosti postavila svoje razmere proti Rusiji v tako luč. — je izjavil pristaš centra.

## Tudi Franciji preti premogar. stavka.

Franciji preti velika premogarska stavka. — Narodna federacija je glasovala z a direktno akcijo dne 1. aprila proti skrčenju mezd. — Dvomi se o akciji kabinta. — Splošna depresija.

PARIZ, Francija, 24. marca. — Franciji preti dne 1. aprila splošna narodna premogarska stavka. Narodni svet, predstavljajoč federacijo podzemeljskih delavev, je na posebnem sestanku v Parizu včeraj popoldne soglasno sklenil prej odlöčiti se za stavko kot pa sprejeti skrčenje mezd, ki naj bi postalo učinkovito prvega dne prihodnjega meseca. Nato pa se je sprejelo naslednje geslo: — Nobenega centima manj plače, dokler se ne zmanjšajo življenski stroški.

V tem geslu tiči ultimát na lastnike premogovnikov in vlado. Skupina komunističnih premogarov, ki je le rekečedaj našla simpatije v bolj konservativni federaciji, je sklenila pridružiti se slednjemu zastopstvu ter se pridružiti v stavki. Dejanski so proglašili komunisti že pred več dnevi svoj namen, da zastavkajo.

Sklep lastnikov premogovnikov, da skrëjo mezde, je v polnem soglasju s splošnim razpoloženjem v industriji, da morajo priti mezde navzdol, če se hoče izvesti splošno padanje cen ter ob istem času obdržati izboljšani frank.

Lastniki trdijo, da odpade 65 odstotkov stroškov proizvajanja premoga na mezde. Vsled tega trdijo, da je treba znižati mezde za osem odstotkov in pol, če hočejo znižati cene premoga na drobno. Nova mezdna lestvica je bila dvakrat preložena vsled pretnej stavke, vendar pa se sedaj domneva, da bo 1. aprila izvojevan boj.

Premogarji so včeraj informirali vlado o svojem sklepu, a ni že znano, kaj bo storil kabinet, da prepreči stavko. Brez dvoma bo storjeno vse, kar je le mogoče, da se jo prepreči, kajti dežela že trpi na učinkih resne ekonomske depresije vsled dviganja vrednosti franka.

Vladni poskusi, da zmanjšajo življenski stroški, so se dosedaj izjavili in premogarji pravijo, da ne morejo privoliti v skrčenju mezd, dokler ne bedo padli življenski stroški.

## Oznacil sina kot morilca.

CHIAGO, III, 24. marca. — Valentín Skubelek, oče enajstletnega Andreja Skubelceka, kojega truplo so včeraj potegnili iz vode pri Front Lake parku, pet milij od Gary, trdi, da ga je namenoma utrpel njegov brat John. Andrej je izginil 15. marca s svojim bratom in nekim drugim fantom in vse tri so videli zadnjikrat dne 17. marca v čolnu na Little Calumet Riverju. Brata sta se pogosto krečala.

## Aretacija osumljjenega zdravnika.

WASHINGTON, D. C., 24. marca. — Tukajšnji zdravnik dr. Knut Houek je bil včeraj aretiran v Albany, Oregon in sicer na prvočno okrajnega pravdnika distrikta Columbia, potem ko so potegnili iz reke Potomac triple zdravnikove žene, ki je pred par meseci nenadno izginila. Dr. Houek je bil prej uslužben v tukajšnji St. Elizabeth bolnici.

## Morilca urednika Snyderja pred veliko poroto.

Velika porota je obtožila morilni par. — Umor po prvem redu, — so sklenili člani velike porote.

S polno paro dela pravica v slučaju Mr. Ruth Snyder in njenega ljubimca Judd Graya, ki sta umorila Albert Snyderja zadnjo nedeljo v njegovem stanovanju v Queens Village. Včeraj je bil žrtev umora pokopana in skoro ob istem času sta bila njegova žena in Gray obtoženi od Queens County porote umora po prvem redu. Danes bosta oba predstavljeni na proces proti njima. Samoposebi umor je, da bosta predstirala "nekriča" ker ni dopusten noben drugi odgovor pri obtožbi radi umora po prvem redu.

Kot je objavil včeraj okrajni pravnik Newcombe, se bo vršil proces proti obema tako hitro kot le mogoče.

Ruth Snyder se je nahajala včeraj včeraj v stanju strašnega razburjenja. Neprestano je korakala gorindol po svoji celici in pogost je zadržala, s čemer je spravila v veliko razburjenje tudi ostale jetnike. Zaprete ženske nimajo ž nujni najmanjše simpatije, ker so ji ukazale, naj molči in naj bo mirna. — Ti nisi nič boljša kot meni, — ti umazana morilka, — so jo zmerjale.

Gray je sprejel obtožbo pomagnejše.

Njegov prijatelj, Haddon Gray iz Syracuse, je bil pridržan zarlijanju, in je bil po zarlijanju pred veliko poroto izpuščen in isto tako Harry Platt iz Syracuse, potem ko se je ugotovilo, da nista oboma moža ničesar vedela o umoru Snyderja. Gray je skušal porabiti svojega prijatelja v Syracuse pri alijih ter ga nalagal v soboto zjutraj, da se hoče odpeljati k neki dekljici v New York, da pa bi lahko pričela sumiti njegova žena v Orange, N. J. Radi tega naj mu Haddon pomaga razprtiti ves sum.

Predvsem mora dokazati, da je bil v soboto zvčer in v nedeljo v Syracuse. Haddon je privolil v to, da mu pomaga ter dal nabiti na sestavu Kantona pa bo mogoče dati plakat z napisom: — Prosim, ne zastopnikom Anglie in Francije motiti! Tudi poslej Graya je razmetal, da bi izgledalo kot da je voditelj.

Zunanji minister Čen, finančni minister Suig in prometni minister Sun Fu nameravajo baje priti v nedeljo zjutraj moža v areoplanom iz Kantona v Šanghaju, dokler ni dal privesti okrajnega pravnika obtoženega Graya.

— Ko sem došpel semkaj, — je rekel Haddon Grayu, — so mi sporečili, da si umoril človeka, a tega nisem vrzel. Tega ne bom vrzel, dokler mi sam tega ne povše. Gray je rekel nato: — Rej je, umoril sem ga. Nalagal sem te, ko sem ti rekel v Syracuse, radi česa se je relem v New York.

Zagovornik Mrs. Snyder in tudi zagovorniki njenega ljubimca se obnašajo tako kot da bodo zlahko spravili obo tožena iz zagonete, a okrajni pravnik je rekel, da ni mogoče omajati dokazov proti obema. — Na poti sta k usmrčenju, — je rekel. — Temu nasproti pa je rekel prejšnji sodnik Hazleton, zagovornik Mrs. Snyder, da bosta brez dvoma z lahkotno oproščena. Ni pa hotel navesti razlogov za to svojo domnevo.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRŽAVAH.

## Šanghaj izhodišče svetovne revolucije.

Kantonski general, ki je zavzel Šanghaj, je rekel, da je Šanghaj baza za svetovno revolucijo. Manifest obsoja zunanjih in kitajskih imperijalizem.

SANGHAI. Kitajska, 24. marca. — Kitajeji se so sedaj predstavili v Šanghaju, največji gospodarski centrum Daljnega iztoka, ki bo tvoril le močne baze za kitajski nacionalizem, temveč tudi za svetovno revolucijo, — se glasi v manifestu, katerega je objavil včeraj general Paj Tsung-hsi, zavojevalce Šanghaja. Poučarji pa je, da je treba razlikovati med napadi na imperijalizem in med napadi na inozemce.

Iza osemdesetih let, — se glasi v manifestu, — so ponihali imperijalisti, pod varstvom nečasnih pogodb.

Kitajsko na stališču vazalne države. Po revoluciji leta 1911 so zunanjii imperijalisti vedno zakladeli kitajske imperijaliste z orožjem, s katerim so slednji že petnajst let vojevali vojno. Nenih strani so inozemski imperijalisti ovirali razvoj industrije in vzgoja na Kitajskem, a na urugih strani so si preksrbeli posebne privilegije.

Manifest izjavlja nadalje, da morajo kitajski mase razumeti, da nočajo nacionalisti ustvariti nobenega splošnega gibanja proti inozemcem, temveč da hočejo odpraviti vse napore in sisteme imperijalističnega značaja, pri čemer se nočajo poslužiti oboroženih sil, temveč izključno le propagande.

Kot zahteve nacionalistov se oznacuje odpravljanje neenakih pogodb, izpremembo v značaju med narodne naselbine v Šanghaju, odpravljanje ekstrateritorialnih privilegijev za inozemce, odpravitev misijonskih šol in povrnitev kontrole nad pošto in carino.

Na neki konferenci z angleškim francoskim in japonskim generalnim konzulom, katerim je predložil general Paj te zahteve, jim je zagotovil, da ne bo nastopil proti inozemskim naselbinam, da pa bo skrbel za uveljavljanje reda.

Konečna pojasnila glede načrtov Kantona pa bo mogoče dati včeraj v Omondaga hotelu plakat z napisom: — Prosim, ne zastopnikom Anglie in Francije motiti! Tudi poslej Graya je razmetal, da bi izgledalo kot da je voditelj.

Zunanji minister Čen, finančni minister Suig in prometni minister Sun Fu nameravajo baje priti v nedeljo zjutraj moža v areoplanom iz Kantona v Šanghaju.

Z izjemo Chapel okraja, kjer se drže še manjši oddelki poraženih armad, se zavrela ameriška vlada vso svojo nem. V mestu se je zavrel le en mornarico, da zavaruje življenga manjši izgrad.

Tudi mesto Činkiang je padlo skrom. Poučarje je, da bodo ostali Amerikanci na Kitajskem, ne glede na to, kakšno stališče bodo zavzame druge sile. Tudi će Amerikanci zapustiti Šanghaj, bi ostale tam čete za zavarovanje ameriške posesti. Državni departement je tam čete za zavarovanje ameriške posesti. Državni departement Amerikanec pravico vršiti na Kitajskem postavne posle.

## BLIŽAJOČA SE PREMOG. STAVKA

Dne 1. aprila bo najbrž izbruhnila stavka v poljih mehkega premoga. — Izjavili so se vsi naporji za uveljavljanje splošne mezdne uravnave. — Unijski voditelji molče. — V slučaju stavke bo prizadetih približno 300,000 premogarjev.

INDIANAPOLIS, Ind., 24. marca. — Ceprav je višek premogarske žaloigre skoro pred durmi, je opaziti splošen molk v tukajšnjem glavnem stanu United Mine Workers. Uradniki unije niso hoteli včeraj razpravljati o možnosti stavke v industriji po 31. marcu. Tega dne bo namreč ugasnil mezdni dogovor med unijskimi delodajalcji in premogarji v poljih mehkega premoga. Izjavili so se vsi naporji, da se uveljavlji splošno uravnava obstoječih differenc.

John L. Lewis, predsednik premogarjev, ni odgovoril na vsa vprašanja, ki so mu bila stavljena glede napredka proti začasnemu dogovoru v okrajih izven centralnega kompetitivnega polja, kjer bi premogarji ustanovili svoj glavni stan v slučaju stavke, in o čem bo razpravljal premogarski politični komitej, ki se bo sestal tukaj dne 28. marca.

Znano je, da so poskušali izven Indiane, Ohije, Illinoisa in zapadne Pennsylvanije uveljaviti poskusni dogovor. Kot znano, bo obvladal konečno odločitev političnega komiteja, na kogega ramenih počiva odgovornost za vodstvo unijskih žadov, če bi bila sklicana stavka. Domneva se, da bo uveljavljena stavka izključno le v centralnem polju, če bo zadostno število okrajev izven centralnega tekmovalnega polja sporočilo, da so delodajalcji pripravljeni nadalje

# GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by  
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY  
(A Corporation)

Frank Sakser, president. Louis Benedik, treasurer.  
Place of business of the corporation and addresses of above officers:  
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

## "GLAS NARODA"

"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja leta na Ameriko:	Za New York za celo leta	\$7.00	
in Kanada	\$6.00	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	\$3.00	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	\$1.50	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemski nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobnjujejo. Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order. Pri spremembni kraju narodničev, prosimo, da se nam tudi prejanko bivališče nasnameni, da hitrejš nadjemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.  
Telephone: Cortlandt 2876.



## KITAJSKA POLITIKA

Kitajska politika je svojevrstna. Na Kitajskem se dejstvuje nešteto strank, ki ima vsaka svoje metode, svoja sredstva in načine, a imajo vse en in edinstven cilj.

Nadalje je na Kitajskem zajinteresirana Japonska ter razne evropske sile — predvsem Anglija in Francija in deloma tudi Italija. Združene države imajo na Kitajskem mogočne interese. Istopak Rusija.

Politični položaj je navidez štrašno zapleten, če človek čita dolge sezname generalov ter najraznovrstnejših provizoričnih vlad.

Citatelja preseneča ravnanje zaveznikov, presenečajo ga njihove note in poslanice, odpošiljanje ladij in vojakov v kitajsko vodovje, miroljubne in obrožene intervencije itd.

Pa je navzlic temu situacija tako preprosta in tako jasna, da jo vsak otrok lahko razume.

Odgovoriti je treba samo na dve vprašanji: — Kaj hočejo zaveznički in kaj hočejo Kitaje?

Odgovor je v obeh slučajih enak.

Zaveznički bi radi imeli kitajsko zase in Kitajci bi radi imeli Kitajsko zase.

Menda nam ni treba zapisati, s kobi bo pravičnik simpatiziral: — z zaveznički ali s Kitajci?

## TROJE SENZACIJ

Tekom enega tedna je objavilo newyorško časopisje troje senzacij ter jim posvetilo več prostora kot notranji in zunanjji politiki, važnimi pridobitvami na znanstvenem polju in raznim, svet preobrazujučim dogodkom.

Te senzacije so: Carroll, Peaches in Snyder.

Carroll ima v New Yorku veliko gledališče, v katerem razkazuje mlade ženske kot razkazuje mesar v svoji izložbi oskubene piščance.

Lansko leto je bil priredil v gledališču svojim prijateljem posebne sorte "party".

Na oder je dal postaviti banjo, polno šampanjca. Nato je pozval mlado deklino, s katero se je domenil, da ji bo plačal petsto dolarjev, če se bo pred "slavnim občinstvom" slekla in se skopala v žlahnti pijači. Deklina je storila kot ji je bilo naročeno. Zastran lepšega je celo malo pojokala in si z rokama zakrivala oči, ter gledala med prsti, kako so se "kavalirji" opajali z njeno lepoto in s šampanjem v banji.

Suhaški agenti so to reč izvohali ter čistoči ljubečega Carrola ovadili.

Zastran kršenja suhaške postave je bil obsojen na eno leto, ječe in bo moral kazent te dni nastopiti.

Deklini ni plačal obljudbljenih petsto dolarjev. Tožila ga je, pa ni s tožbo ničesar opravila.

Tožila ga je tudi družba za zaščito morale. Pa tudi ničesar opravila.

Edinole suhašem je bilo zadoščeno.

Ko bo prišel čez leto dni iz aresta, se bo Carroll pri sličnih produkcijah posluževal vode mesto šampanjca, kar bo razmeroma eenejše in tudi s postavo ne bo prišel na skraj.

Druga senzacija je "Peaches" — šestnajstletna žena postarnega milijonarja Browninga.

Milijonar jo je bil najprej pohčeril, nato se je pa poročil z njo. Mlada ženica je imela pri sebi svojo mater. Začeli sta skubeti Browninga, toda živ petelin se ne skuše. Ona je tožila njega, on njo. Sodnik je razsodil v njegovo prosto. Peaches in mati sta se pa obrisali pod hom.

O strašnem potresu, ki je pred par leti zahteval na Japanskem na tisoče in tisoče človeških žrtev, ni časopisje napol toliko pisalo kot je pisalo o mladini ljubečem milijonarju in njegovi denarju željni šestnajstletni ženi.

Tretja senzacija je umor urednika Snyderja. Umrila sta ga žena in njen ljubimec. Tri tedne sta kovala načrte in se končno dogovorila, da je še najboljši udarec z debelim železom po glavi.

Žena je moža zavarovala za \$25,000, usodepolnega včera ga je pa opila in ga spravila v posteljo. Ker je bil urednik gluhi ne levo uho, ga je tako obrnila, da je ležal na desnem ušesu. Pozvala je ljubimca, nakar sta ga klo-roformirala in začela loputati po njem.

Policija je kmalu izvohala resnico. Žena in njen ljubimec sta obtožena umora po prvem redu. Za tak umordoloča postava smrtno kazen — v New Yorku smrt na električnem stolu.

V New Yorku ni bila že dvajset ali petindvajset let usmrčena nobena ženska na električnem stolu. Zadnja je bila menda neka zamorka. To dejstvo podžiga morilko v upanju, da tudi ona ne bo.

Njen ljubimec se je že proglašil blaznim. Le še zdravnik mu morajo blaznost dokazati in porotniki doka-zom verjeti, pa bo.

Zločinec, ki ima žensko za sokrivko, ima več priložnosti, da se bo izmazal, kot če ima deset najboljših advokatov.

V tem oziru so ameriška sodišča skoro malo preveč gentlemanska.

## Dopis.

Johnstown, Pa.

Priloženo posiljam \$3.00 za ponovitev naročnine Glas Naroda za leta.

Tukaj dela ne manjka, samo plača je mala, ker premogarski lastniki le svoje žepne polnijo. Delevec jih je deseta brigata, kakor more delevec izhajati in preživljati seboj in svojo družino s svojim piščnim zaslужkom.

Na družstvenem polju pa ne zastojamo. Pred pustom je bilo dosti veselje in zabav, ker je zdaj enc, zdaj drugo društvo priredilo maškaradno veselico.

Toda sedaj je post, in maškarade so še tja, kamor spadajo. V teh žalostnih časih si pa moramo tudi poiskati razvedrišča. Zato je sklenilo žensko društvo "Naša Sloga", št. 600 S. N. P. J., da predi veliko veselje z igro dne 2. aprila. Igra se imenuje "Španska muha". Ne bom vam jo opisovala, samo vladno vabim vsa sosednja društva in vse posamezne rojake in rojakinje iz Johnstown-a in okolice, da se te velike veselice dne 2. aprila udeleže.

Začetek veselice je ob 7. uri včer. Igra se prične ob 8. uri. Vstopnina za moške in ženske je 50c, za otroke od 6. do 14. leta pa 10c.

Pred igro in po igri nam bo svetrala domača godba na harmoniko. Tudi na žejne in na lačne ne bomo pozabili. S prijaznim pozdravim vsem čiteljem G. N.

Rozij Glavach

Girard, O.

Dasiravne se izve največ novic iz Glas Naroda iz celega sveta, vidi dim le redko kaj iz Girard, Ohio.

Vem, da je precej naročnikov v čitalnjeg tega lista, pisačev pa malo. Vsak rajši bere kot pa piše. Resnica je pa tudi: ako hvališ, pravijo, je bahač, ako pa grajaš, je pa razdirač.

Namenil sem se nekoliko sporoti, kako še kaj živimo v tem starem Girardu.

13. marca smo imeli koncert Mladinske gledbe. Godeci so neprizakovano dobro igrali. Tudi drugih zabav je bilo dosti, tako da je bil vsak zadovoljen, kateri je bil navzoč. Tudi blagajna je precej napredovala. Več navzočih se je izrazilo, da bi radi kaj podoblega v kratkem času.

Zahvaliti se moramo Mr. Jakleviču, ki je s svojo tamburaško godbo pripomogel do lepšega uspeha, tako da smo girardiči Slovenci pokazali drugemu narodu da gremo naprej in da ne spinamo.

Slovenci v tej okolici, ako želite dober orkester ali tamburaš, obrnite se na Slovence g. Jakleviča.

14. marca je bila naslanjena začetna vest, da je umrla Mary Zalokar in zapustila 6 otrok. Ona

je bila članica društva Ljubljana in delničarka Slovenskega doma.

Mary je bila rodom Slovakinja, zelo priljubljena Slovencem in na-

predna.

Ke to le pišem, dobimo telegram

iz Kenosha, Wis., da je umrl Zalokarjev očim, Anton Rabell, do-

ma iz Škocjana na Dolenjskem.

Pošča ženo in 4 otroke, ki so že

vsi poročeni. Počekaj Anton je pri-

šel iz starega kraja v Cleveland, O. in potem se je preselil v Keno-

sho, Wis.

Delničarji Slovenskega doma so

naznani, da bomo obhajali 30.

maja 10. letnico, kar smo si zgo-

dili Slovenski dom.

V tem času nam je pomrlo več

delničarjev, ki so bili zvesti in na-

predni.

Vsa društva v Girard in okolici

so prošena, da ne bi na dan 30. ma-

ja priprejale veselice in pripomogli

nam do večjega uspeha.

Poročevalce

ALBANY, N. Y., 24. marca.

Wals predloža, soglasno s katero

bo odvzetna licenca vsakemu gleda-

šču, v katerem bodo igrali nemar-

nalne igre, je bila sprejeta v dr-

žavnem senatu z 29 glasovi pro-

ti 14.

"Popolo" je predvsem ugotovil,

da se fašisti "poživljajo" na Slo-

vane. "Edinost" ne sme nič od-

opravljati in ne grajati; sploh pa ne

ne smejo slovenski listi več rabiti

izraza "naš narod", kajti kakega

slovenskega naroda v Italiji faši-

sti sploh ne pozna. Zato se tudi

"Popolo" začudenno vprašuje: "V

Italiji žive Italijani, ki govore slo-

venski. "Edinost" ne sme nič od-

opravljati in ne grajati; sploh pa ne

ne smejo slovenski listi več rabiti

izraza "naš narod".

fašisti grešili... Ali je slovenski list po-

treben? V sedanjih časih bi moral

beti fašističen..."

Kočno prihaja "Popolo" do za-

klicnika, da je treba "Edinost" pre-

povedati, kajti sicer ne bo mogo-

če "privadič slovenskega prebi-

valstva vsaj nekaj res pravim

italijanskim občajem". Zlobno in

škodljivo ugotavlja, da se bo

predvsem v občajem poln pa

trdil na žalostnični

zavetju.

Prof. Urbanaz je končno

predložil navzočno brido tragedi-

je slovenskega ljudstva. Omenil je

## Spomini ob desetletnici ruske revolucije.

Dne 12. marca je poteklo deseto ministrska predsednika carske carske Rujske. Oba pa sta zvesto poslušala med sabo. Treba je nujno poveriti vojaštvu na tla že dolga razmaja stali so dnevi strahovite reakcije; stavo nove vlade... Ne sme se obnoviti, ki je slonela kljub reformi reševala v javnih hišah, kamor smrt. Boga prosim, da bi v tem trenotku ne padla odgovornost na Vladu je sklenila, da ruska armada, ne oziraje se na revolucijo, nadaljuje vojne operacije. Medtem pa je tako na fronti kakor v ozadju vedno bolj razpadala tista sila, ki si brez nje ne moremo mitsli države. Imenuje se avtoriteta Vse je vedno bolj lezla narazen. voditelji pa so kar tonili v samih čudovitih načrtih.

Dne 12. marca je dal petrograj-

čega režima, strahovite korupe, Na carskem dvoru je zavladala skupština, v katerem so bili tudi po smrti nad carsko Rusijo, kakor prvid, ki je oznanjal stra-

Pred 12. marcem leta 1917. je bil položaj skrajno nejasen. Nihče ni vedel, kaj utegne prinesi pri-

zapletnosti vse slične pojave v hodnji dan. Duma ali ruski državni zbor bi se imela sestati 12. mar-

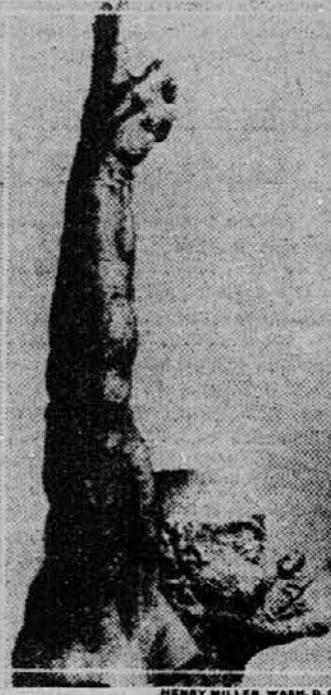
ca. Slišalo se je o kričehih pritožbah glede nezaslijanje korupe in

predčasno blokado itd., daleč prekaša veliko francosko revolucijo na koncu 18. stoletja. Noben narod ni v današnjih dneh takoli doživel in preživel, čeprav je bila svetovna vojna polna viharnih iz-

prememb, grozot in ljudskega gorja.

Obudimo si na kratko zgolj najzačilnejše dogodke pred desetimi leti.

V revolucijo dozorevajoča carska Rusija je imela osebnost, ki se nam zdi kakor nekak mističen krokar, ki je zavopal truplo in je sedel tja, kjer se mu je obetala dobra gostja. Sibirski kmet Rasputin, svetohlinec, ki bi mu našel paru zgolj v temen srednjem veku, je s svojim "svetništvom" presleplil rusko carsko dvojico in postal nje svetovalec. Carica je bila vrlo priznoverna in nagajena k mističnu; venomer je čakala nekaj tudi, hkrati pa se je dala izrabljati za smotre, ki so nujno izpodkopavali tla pod monarhijo. Car je bil premehak, slabič, ki mu je moral celo carica vlivati pogum. V času, ko je šlo carstvu za biti ali ne biti, ko je na mejah divjala vojna, ki je pobrala iz ruskih mest in vasi več milijonov mož, od katerih sta bila dva milijona v ujetništvu — v tem času je carica počno poslušala "državniške" nasvete perverznega "starega" Rasputina in šepetal carju, katere politike naj postavi na državno krimilo. Rasputina, ki je nosil kuto in zavjal oči proti nebu, trenotek pozneje pa se lovil okoli dvornih dam, so obdajali nemški agenti in mu šepetal želje sovražnega generalnega štaba. Tako so menjavali na vladnem krmilu sami nespobni ljudje, ki so spadali v Rasputinovo klico: Boris Stuermer in knez Galjein sta bila poslednja voljstvo narašča. Na ulicah se stre-



Del ogromnega spomenika, ki ga bodo te dni postavili boljševiki Lenini na čast.

popolnega nereda v upravi. Car

pa je dal dumo, v kateri so imeli večino konzervativce, torej sami pristaši carskega režima in nadvajanja vojne, čez noč odgoditi Stanje, ki je bilo že od februarja sem napeto, je dozorelo do revolucije. Med vojaštvom je vrelo; delavstvo se je zbralokrog sovjetrov. Revolucija se je približala s počasno silo; vsi drugi so jo slišali, samo odločilni krogi ne.

Položaj označuje z vso kruto resničnostjo brzjavka, ki jo je poslal carju v Mohiljevo ( sedež glavnega vojnega štaba) predsednik dneva Rodzjanko (umrl 1. 1924 v Jugoslaviji): — Stanje je resno. V prestolici je anarhija. Vlada je obnemogla. Dovoz živil in kuriva je docela znešan. Splošno nezadovoljstvo narašča. Na ulicah se stre-

## KUHANJE KAVE

Vi si lahko vedno zagotovite ta mil duli, ta zadovoljiv okus, redek, izrazit slast, kar tako občudujete, če obedujete zunaj, z uporabo



Dobili kuharji in dobri prvi kuharji po svetu uporabljajo Franckovo cikorijo kot slaven dodatek h kavi. Poveča bogastvo in okus kave ter jo tako izboljša.

Vprašajte svojega grocerja za Franckovo cikorijo.

IZDELUJE JO

HENR. FRANCK SONS, Inc., FLUSHING, N. Y.

Kot dodatek h kavi se Franckova cikorija zato uporablja, da izboljša okus kave kot izboljša okus hrane.

Slovenec

lacija je sicer ščitila disciplino, a hkrati je odprla na stežaj vrata politiki. Vojaštvu je bilo iznemeno, vse si je želelo domov; med oficirji pa se je razpala demoralizacija in korupe. Nasprotno med vojno in revolucijo je slednji pri-

tavljati. Vsako oklevanje pomeni vedlo Rusijo v kaos, ki ga je moral smrt. Boga prosim, da bi v tem trenotku ne padla odgovornost na Vladu je sklenila, da ruska armada, ne oziraje se na revolucijo, nadaljuje vojne operacije. Medtem pa je tako na fronti kakor v ozadju vedno bolj razpadala tista sila, ki si brez nje ne moremo mitsli države. Imenuje se avtoriteta

Vlada ki dobro pozna obsežno literaturo je prenehala delovati. Že dva dni o nji, pripoveduje o razpoloženju preje se je ustavilo delo v vseh pe-

trograjskih tovarnah in nezadovoljni so jeli pleniti trgovine z rogradu in v ostali Rusiji neka zivili. Tisto noč pa so prešli zadnji čudna vera, da bo vse samo po seoddelli vladli zvestega vojaštva v b krenilo na redno in prav pot.

Tako kakor se je idealiziralo o revoluciji ("velika", "nekrvava"),

se je idealiziralo tudi o ljudeh. — Bili so tako naivni, da so misili,

da bo lahko ogromna prestolica s svojo drhaljo, s svojimi zločinskim in izpridenimi življi, ki so vedno pripravljeni za izgred, živila ob zaščiti skrpučanega in

smešnega nadomestila prave politice, ki se je bilo sestavilo takrat

iz profesionalnih propal in po-

begil jetnikov. Vseruški pohod zoper policijo in orožništvo je kaj

kmalu obrodil naraven sad: apa-

rat, ki je deloval dotlej slabo, ven-

dar pa redno, se je razbil na drobe. Policej in žandarji so vstopili

v boljševske vrste. In počasi se je

začela v Petrogradu in Moskvi razvijati nova anarhija.

Znani politik Nabokov, član prve revolucijske vlade, pripoveduje v svojih spominih: — Ko se sedaj spominjam dogodkov pred do-

brim letom in želim preživeti mišliščenje enkrat prva dva meseca začasne vlade, vstaja v mojih spo-

milih dokaj kaotična slika. Spominjam se posameznih epizod, bur-

nih konfliktov, ki so izbruhnili

često kar nenadoma, neskončnih razprav, radi katerih so trajale vladne seje pozno v noč. Spominjam se mrzličnega dela, ki se je za-

čelo navsezgodaj in trajalo pozno v noč. Spominjam se neprestanih telefoničnih razgovorov, vsakdanjih obiskov raznih poslicev, vsega tega je bilo toliko, da se nisi mogel ničesar resno oprijeti. — In

spominjam se svojega glavnega nastrojenja: vse se mi je zdelo,

kakor da ni resnično. Ni se dalo

verovati, da bomo lahko uspešno rešili dvoje velikih nalog: nadaljevanje vojne in privredni deželo do ustavodajne skupščine.

Navedenje, polne kopice načrtov, velike besede in malo dela.

In dogodki so šli svojo pot.

V Petrogradu in v Moskvi se je

pripravljala nova revolucija. Na

deželi je bilo mirno. Kmata je za-

nimalo vprašanje zemlje, trd oreh,

ki ga začasna vlada ni upala ugriz-

niti. Tišina pa je bila samo

zdejna; čez dva, tri meseca so se

jela kazati nevarna znamenja in

ruskemu obzorju se je silno zamračilo. Najhujšje je imelo priti. — Vse-

kakor je desetletnica ruske recol-

uceije tako važen jubilej, da za-

služi največjo pozornost, zakaj to,

kar se je sprožilo pred desetimi le-

ti, vpliva še danes ne samo na ru-

ko, ampak na vse svetovno življe-

nje.

### Premetni slepar.

Pri zasebniku Antonu Jeretu v

Strelški ulici se je zgglasil te dne-

nički mladenič in mu izročil listek,

s katerim ga je prosil njegov zna-

čec France B. naj mu posodi 500

Din, ki jih trenutno potrebuje. Je-

re je donositelju lista denar takoj

izročil, vendar pa je čez nekaj dni

izvedel, da je bil grdo oslepjen,

ker ga B. ni prosil nikakega poso-

bla. K sreči pa je Jere goljufa,

nekega Janeza Ž. srečal na cesti

in ga izročil stražniku.

Veliko število obolelih na španški

Proti Gorjanem v smer na

Podgrad ni vasi, kjer ne bi ležalo

večje število bolnih na španški,

ali naj se vojskuje še dalje za prej-

šnje eite? Je li mogoča vojna z jev.

Kmetje ne kličejo zdravnika,

vojsko, ki ni disciplimirana? Revo-

## RASPUTINOV PRIJATELJ

ta je dobil sčasoma na Pitjeriu velikansko moč, Pitjeriu pa je direktno vplival na Rasputina.

Rasputin je plpel svoje spletke s pomočjo Virubove in ta je vsako in-

trigo primerno garnirano vrgla

pred carja ali carico.

Ta krog je torej vladal nesreč-

no carsko Rusijo. Osipjenko je

čečtokrat tudi sam povabljen na

dvor, kjer mu je carica izročila

šifrirana pisma za svoje prijate-

lje in znance. Pemetenost Osip-

jenko je najbolj razvidna iz dej-

stva, da je mož takoj po revolu-

ci postal član komunistične stran-

ke, kjer se je do zadnjega časa

skrival pod tujim imenom. Sedaj

pa sedi v ječi in piše svoje spomi-

ne, ki bedo gotovo pojasnili mar-

sikatero stvar, ki je danes še pri-

krita.

### V Nabrežini

## DAN STARCEV

Te dni se je v Alzagi na Španskem sestalo trinajst starev, ki so se dogovorili, da bodo skupno proslavili svoja "leta".

Najmlajši med njimi je štel 80 let, najstarejši pa 87.

Vsi so prisli na sestanek peš.

Pri teh letih to že nekaj pomeni, da se pomislimo, da so nekateri pripovedovali iz krajev, oddaljenih do deset kilometrov do Alza-

ge.

Dali so si prirediti obilen banket, na katerem seveda ni manj kalo vina. Po večernji je moral vsak

povedati kako skratko anekdot,

na koncu pa, ko je alkohol že storil svojo dolžnost, so zapeli sentimentalno popovko o tistih "srečnih strih čas



# SPOMINI FRANCOSKEGA VOJNEGA DETEKTIVA

Po "Narodnem časopisu".

C. H. LUCIETO

Hotel sem iti v kavarno in ga aretirati, ko sem zapazil, da sta obadva možaka pličala in odhajata. Stopl sem v sosednjem vežo in žal, Hotel sem aretirati Michelsona, ko bi se bil njegov tovarš poslovil od njega.

Toda tega ni storil, temveč sta se pred kavarno še naprej pogovarjala, medtem ko sem jaz, skrit v temni veži, čul vsako besedo.

Mornar, ki je bil z Michelsonom, je bil brezvom Slovan, toda goril je angleško tako izborna, da sem ga najprej celo jaz smatral za Angleza.

Kdaj odpotujete? je vprašal Michelson.

Menda jutri. Raztovorili smo že skoraj vse in kapetan si je že včeraj dal potrditi naše papirje.

Ali greste v Cardiff?

Da, toda na potu se ustavimo v Brestu.

Kdo vas je zadnji?

Torpedni rušilec in avioni. Kakšne narodnosti?

Angleški rušileci in francoski avioni.

Možak je trenutek pomaščal, potem pa je nadaljeval:

Fotografija, ki ste mi jo dali, je zelo zanimiva. Kje je bila posnetata?

Ne razumem.

Vprašam vas, na katerem mestu ste srečali brodovje "Battle Cruisers" (bojni križark).

Prihajali smo iz Plymoutha. Srečali smo rušilec, ki so imeli razsvetljevalno službo na visokem morju pred svetilnikom Eddyston. Križarke pa pred Star Pointom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo, če bi vas aretirali tuk pred odhodom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo, če bi vas aretirali tuk pred odhodom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo, če bi vas aretirali tuk pred odhodom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo, če bi vas aretirali tuk pred odhodom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo, če bi vas aretirali tuk pred odhodom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo, če bi vas aretirali tuk pred odhodom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo, če bi vas aretirali tuk pred odhodom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo, če bi vas aretirali tuk pred odhodom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo, če bi vas aretirali tuk pred odhodom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo, če bi vas aretirali tuk pred odhodom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo, če bi vas aretirali tuk pred odhodom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo, če bi vas aretirali tuk pred odhodom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo, če bi vas aretirali tuk pred odhodom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo, če bi vas aretirali tuk pred odhodom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo, če bi vas aretirali tuk pred odhodom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo, če bi vas aretirali tuk pred odhodom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo, če bi vas aretirali tuk pred odhodom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo, če bi vas aretirali tuk pred odhodom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo, če bi vas aretirali tuk pred odhodom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo, če bi vas aretirali tuk pred odhodom.

Pred koliko dnevi?

Bilo je v četrtek, proti drugi uri zjutraj.

Torej že pred šestimi dnevi. Porčilo dobim torej mamo po toda brezvom bo šefu korisilko. Ali je to vse, kar mi imate povediti?

Vse!

Dobro! Vrnili se boste na krov in čakali na moj obisk. Prenesel bom vam denar in nova navodila. Pazite pa, ko se boste vráčali, kajti bedasto bi bilo,

# MATI SKRB

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda pripredil G. P.

9

(Nadaljevanje.)

Kljub temu pa je oče dobro zapazil, kam je obrnjen duh njegovega sina. Dal mu je priimek "brskača" ter ga obkladal s tem, kadar ga je zagledal.

V svojih dobrilih urah — in samoposebi umevno — v svojih slabili ga je pretepal z merilom, konec biča ter sploš z vsako stvarjo, katero je dobil v roke. Največji strah pa je imel Pavel pred to roko, koje udarec so poleli bolj kot pa vse palice sveta. Oče je namreč imel čudno navado klofutranja. Vrgel je namreč roko na obraz z členki na zunaj, vsled cesar so pustile kosti na lehce s krvju podplute madeže. Te vrste klofut je imenoval "tolažnike" in kadar je imel namen pretepat Pavla, mu je vzliliknil nasproti s prijaznino izrazom: — Pojd sem, sinko moj, da te potolažim.

Kadar je dobil te udarec, je tresel se od sramu in bolečin, pohitel na stepu ter pričel žvižgati.

V žvižganju je dal izraza vsemu svojemu hrépenenju, svojim otroškim sanjam, tudi svojemu srdcu. Občutki, za katere ni našel njegov neokretni duh nobenega izraza, so se izražali v njegovem življenju na planjavji. Cele simfonije je izvajal, — rezke in kričeče od početja, a vedno bolj blage, dokler niso konečno izvenele v otožnost in resignacijo.

Nikdo ni sintil, kakšno umetnost izvaja v samoti in koliko tolazbe in utehe črpa iz nje, niti mati ne. Ko jo je videl enkrat nekega zimskega večera, ko je lahno žvižgal predse, izbruhnuti v solze, je prenehal z žvižganjem kakovitro je bila ona v bližini. Domnevval je, da jo to boli. Ničesar pa ni slutil, kakšna moč mu je dana temi glasovi.

Le ponosen je bil, kadar je gledal proti "beli hiši", da se je vendar naučil žvižgati in kadar se mu je kaka melodija posebno posrečila, si je mislil: — Bog ve, če bi se mu smejal, če bi me slišali sedaj.

Nikdar več pa ni srečal nobenega njih.

## VI.

Ze dalj časa se je pečal gospod Majhofer z velikimi načrti. Spoznal je, da nudi močvirje, ki je obdajalo njegovo posestvo, zanesljiv vir dohodkov. Ze dvakrat ali trikrat, ko mu je tičal nož pod vratom, je dal v skrajni sili rezati šoto, nakar je postal pet voz v mestu. Seveda na tajnem popolnoma na tajnem, — kajti bil je preveč ponosen, da bi ga smatral ljudje za šotorja. Njegovi ljudje se nato prinesli s seboj domov do 25 mark ter pripovedovali, da bi se dalo zasluziti še desti več, ker je šoto na trgu zelo priljubljena blago.

Majhoferja pa ni bilo mogoče pripraviti do tega, da bi izkorisnil močvirje. — Nikdar se nisem pečal z malenkostmi, — je rekel, spričo delikatnih okolnosti ne more ter rajše poginem na debelo kot da bi pridobival na malo. — Pri tem je zavzel pozituro junaka.

Barej pa niti ni dajalo nikakega miru. — Bilo je septembra, po izredno ugodni letini, ko je prihajal po dvakrat ali trikrat na teden na posestvo Loeb Levy, uslužni priatelj vseh zadolženih posestnikov ter razpravljal z gospodarjem o raznih stvareh. Gospa Elsbet se je tresa od strahu, kakor hitro se je pojavit pri vratih dvojčka Žid s svojim umazanim kaftanom. Sedla je na okno ter nepravilno zasledovala vse kretanje obeh, ki sta se pogajala. Če je videla napraviti svojega moža zaniščen obraz, jo je sprejetelo ledeno-mrzlo po hrbtu in sele ko se je zopet nasmehnil, si je upala olajšano vzdihnil.

Ona ni slutila nič dobrega, a vendar si ni upala vprašati svoje moči glede vrste poslov, katere ima s tem onemagljivim oderuhom.

Kmalu pa je prišla na jasno. Nekega popoldne je zapazil Pavel iz vesta čuden voz, ki je izgledal kot velikanski črni kotel na kolesih. Nekaj, kar je izgledalo kot dimnik, je molelo kvišku ter se nagnalo, kot dverljivo pozdravljajoč človek, na desno in levo, če so omahovala kolesa na neenakih tleh.

Zri je nekaj časa na to čudo, nakar je pohitel k materi ter jo hitro privlekel k vratom.

Zasenčila je oči ter zrla na cesto.

— To je lokomobil, — je rekla nato.

Pavel je vedel toliko kot poprek.

— Kaj je to, lokomobil? — je vprašal.

To je parni stroj, katerega je mogoče prevesti, kamor se hoče in katerega rabijo veleposestniki, da gonijo svoje mlatalne strome, da sejejo, žanjejo in opravlajo druge stvari, kajti ta stvar ima več moči kot deset konj.

— Zakaj pa jo puste vleči od konj?

— Ker se ne more premikati sama, — se je glasil odgovor.

Tega ni razumel.

Na vsak način, — si je mislil, — pa mora biti velika sreča, če ima človek tako stvar s tujim imenom, če bi bili mi že enkrat takoj bogati...

V istem trenutku je planil iz hiše oče, ves razburjen. Nosil je na eni nogi copato, na drugi pa škorenj in ovratnica mu je sedela na tliniku.

— Prihajajo, prihajajo! — je vzliliknil, nakar je prijel mater ter pričel plesati z njo sredi deželne este.

Zrla je nanj z velikimi, preplašenimi pogledi, kot da mu hoče reči: — Kakšno novo neumnost si napravil? — a on je ni hotel izpustiti in še da stori prihiteva iz vrta dvojčka, se je lotil teh dveh, ju je vzel v naročje, ju pustil plesati po rameni ter hotel obe vreči preko jarka. Le z majno prošnjo je mogla ustaviti mati to prisnuknjeno vedenje.

— Tako, vi sodrga, — je vzliliknil, — sedaj se radujte in pliste, sedaj je konec vse bede in tekem prihodnje spomladni bomo polnili denar v žarkje.

Mati se je ozrla nanj od strani, a ni nječesar rekla.

Nestvor se je počasi privlečeval. Pavel je stal nepremično, zapolnil v gledanju. Nato je dvignil pogled k materi, ki je delala skrbi po obraz in lotil se ga, da neki negotovi strah, kot da je prišel sedaj v hišo peklenček. Kljub temu pa se je spomnil, da se je njegova želja od preje izpolnila in sklenil je približati se črnemu gostu z zaupanjem.

Medtem so pileteli tudi blapeci in dekle iz hieva in kuhinje. Vse prebivalstvo kmetije je bilo ob plotu tr zrlo nasproti bližajočemu se čudežu.

— Povej vendar, kaj hočeš napraviti s tem? — je vprašala goša Elsbet konečno svojega moža.

(Dalje prihodnjič.)

## ILJA ERENBURG:

## Sansanetta.

Kapitamu Gustavu Olsunu ni bilo do žensk; ljabil je le morje in svojo pipi. Skozi dvanajst let sta se na pustem oceanu med Kopenhagnom in Rio de Janeiro progrevala z dimom dimnik "Marije" in pipa Gustava Olsuna. V trimaletu je prišlo brez divjih viharjan in brez nevarnih čerdi do katastrofe.

"Marija" je kakor običajno vozila stroje in jih tudi priprejala na cilj, te težko obloženo kapitanovo srečo je nasedlo na pipino in v kapitanovih zobe ni bilo več pipe.

V Kopenhagnu je stvar pričela. Ko je prišel Gustav Olsun na preveč pred odlodom "Marije" iz pisanice "Danske izvozne in uvozne dražbe", kjer je dobil placo in službeno navodila, mu je zastavil pot edno oblečen mlad človek, v žametasti kapici in elegantnih športnih hlač.

"Ste vi kapitan parnika "Marije", ki odidejti v Brazilijo?" je vprašal neznane v zelo slabih angleščini. Gustav Olsun je poklical.

"Ti jim boš stregel. Toda nihče ne sme izvedeti nječesar. Glej, da ne boš brbljal." Zadnje besede so bile odveč, ker so braziljanski pastirji Jolu z zmori ubili veselje do brbljanja. — Ob dveh ponoci sta kapitan in Jol zagledala dve senci v širokih plaščih. Spustila sta jih hitro v kajuto. Kapitan je pričkal Jol, da je razdelil mladeniču, naj mu sledi v krčmo "Pri morskom solnecu", kjer tam si lahko govoril o vsem na svetu, pa čeprav bi šlo za roparski napad na kakšno ladjo "Danske izvozne in uvozne dražbe."

Pri "Morskem solnecu" je konsigliar brez dolgih ovinkov razkril kapitanu bistvo svoje čudske zadeve. Dejal je, da mora brez pogojno odpotovati v Južno Ameriko. Res je sicer, da pelje jutrajšnji osebni parnik "Louise", in prinesi s seboj domov do 25 mark ter pripovedovali, da bi se dalo na svetu, pa čeprav bi šlo za roparski napad na kakšno ladjo "Marijo" in morje.

Drugo jutro — se je kadilo iz dimnikov "Marije" in iz kapitanove pipe in ladja je mirno vozila mimo malih otokov z utrdbami, svetilnikom in skladščici.

Sele tretji dan se je Gustav Olsun proti večeru odločil, da obiše svoje potnike in v bistvu lahko štejemo to uro, namreč popoldne, 12. avgusta leta 1919., kot tisti čas, ko se je ponesrečilo kapitanovo srečo. Vse kar je videl v znani kajuti, je bilo nenavadno. Predvsem vonj. Kaker bi se na majhni trdi klopi razveteval na tišočedljivih etvjetih, ki niso sposojnjale na morsko travo in ki so bile kapitanu došlej neznane. Ko je pogledal na ležeščo opazil bitje nebeske lepot, ki se ga ni upal imenovati z nizkim imenom "žena"; to belo nepremično bitje in občudovalo svoje potrzbjalne prsi. Frančoz, ki se je skulal o-krog, je, da boječe poklical Jola: — "Spusti čoln in odpelji mene in težkočloveka."

Na kapitanov ukaz se je "Marija" ob širih zjutraj ustavila. Mlad, zaspanski mornar, ki je bil na straži, ni zapazil, kako so se tri sestre spustile po vrvi v čolnu. Kapitan in Jol sta vselela in Jules de Rossignol je občudoval zvezdnatno južno nebo. V desetih minutah so bili pri otoku. Jol je ostal v čolnu.

"Pojdite za meno," je zapovedal Gustav Olsun.

— Kajti je včasih želel, da je vedel, da nevarnosti in ovinje vožnje ni bil več Rio de Janeiro, pač pa Sansanettino srečo, če je v tem hladnih, polzagaljnih priljupih utripalo sploh kakšno srečo.

Dva tečna je bil Gustav Olsun premičljiv, kako bi dosegel svoj cilj. Neki Sansanettin stavil ga je že vzemil: "Če ti unres, potem umrem tudi tuli jaz."

Toda kapitan je upal, da je zmožen tuli obvarovati smrti, če je lahko zada smrt.

"Marija" je plula približno sto milij pred mestom Rio de Janeiro ob dolgi verigi skalnatih otočkov, kjer ni bilo nobene hiše, nobene trave, nobene trave. Tedaj je Gustav Olsun zaničljivo namrščil obrvi in udaril s pipo po peci. Toda pomoci ni bilo druge.

Na "Mariji" je poklical kapitan mornarja Jola, črnea, ki so mu braziljanski pastirji Izrezali jezik, ker je ukral neko sveto in polsveto kravo.

Pred dvanajstimi leti je Gustav Olsun zaničljivo namrščil obrvi in udaril s pipo po peci. Toda pomoci ni bilo druge.

"Marija" je plula približno sto milij pred mestom Rio de Janeiro ob dolgi verigi skalnatih otočkov, kjer ni bilo nobene hiše, nobene trave, nobene trave. Tedaj je Gustav Olsun zaničljivo namrščil obrvi in udaril s pipo po peci. Toda pomoci ni bilo druge.

Jules de Rossignol se ni prepričal.

Kapitan je poklical Jola: — "Spusti čoln in odpelji mene in težkočloveka."

Ko je žena — zapošljena prvič — dosegla včasih zjutraj ustrežno mesto, da je kapitan videl, z ogledovanjem svojih prsi — čula svoje ime, je malec okrenila glavo in zazdehal.

Kapitan je poklical Jola: — "Spusti čoln in odpelji mene in težkočloveka."

Na kapitanov ukaz se je "Marija" ob širih zjutraj ustavila. Mlad, zaspanski mornar, ki je bil na straži, ni zapazil, kako so se tri sestre spustile po vrvi v čolnu. Kapitan in Jol sta vselela in Jules de Rossignol je občudoval zvezdnatno južno nebo. V desetih minutah so bili pri otoku. Jol je ostal v čolnu.

"Pojdite za meno," je zapovedal Gustav Olsun.

(Konec prihodnjič.)

## ALI VESTE —

da je na kratko razdaljo najhitrejši vozil Empire State Express in sicer z naglico 112½ milje na urino. Neki newyorkski vlak je premeril razdaljo 44 milje v 33 minutah. Vozil je z naglico 80 milje na urino. Neki vlak New York Central železnic je prevozel razdaljo med New Yorkom in Chicago (95 milje) v petnajstih urah in 43 minutah — vozil je z naglico 62½ milje na urino. Neki newyorkski vlak je premeril razdaljo 44 milje v 33 minutah. Vozil je z naglico 80 milje na urino. Neki vlak New York Central železnic je prevozel razdaljo med New Yorkom in Chicago (95 milje) v petnajstih urah in 43 minutah — vozil je z naglico 62½ milje na urino. Neki newyorkski vlak je premeril razdaljo 44 milje v 33 minutah. Vozil je z naglico 80 milje na urino. Neki vlak New York Central železnic je prevozel razdaljo med New Yorkom in Chicago (95 milje) v petnajstih urah in 43 minutah — vozil je z naglico 62½ milje na urino. Neki newyorkski vlak je premeril razdaljo 44 milje v 33 minutah. Vozil je z naglico 80 milje na urino. Neki vlak New York Central železnic je prevozel razdaljo med New Yorkom in Chicago (95 milje) v petnajstih urah in 43 minutah — vozil je z naglico 62½ milje na urino. Neki newyorkski vlak je premeril razdaljo 44 milje v 33 minutah. Vozil je z naglico 80 milje na urino. Neki vlak New York Central železnic je prevozel razdaljo med New Yorkom in Chicago (95 milje) v petnajstih urah in 43 minutah — vozil je z naglico 62½ milje na urino. Neki newyorkski vlak je premeril razdaljo 44 milje v 33 minutah. Vozil je z naglico 80 milje na urino. Neki vlak New York Central železnic je prevozel razdaljo med New Yorkom in Chicago (95 milje) v petnajstih urah in 43 minutah — vozil je z naglico 62½ milje na urino. Neki newyorkski vlak je premeril razdaljo 44 milje v 33 minutah. Vozil je z naglico 80 milje na urino. Neki vlak New York Central železnic je prevozel razdaljo med New Yorkom in Chicago (95 milje) v petnajstih urah in 43 minutah — vozil je z naglico 62½ milje na urino. Neki newyorkski vlak je premeril razdaljo 44 milje v 33 minutah. Vozil je z naglico 80 milje na urino. Neki vlak New York Central železnic je prevozel razdaljo med New Yorkom in Chicago (95 milje) v petnajstih urah in 43 minutah — vozil je z naglico 62½ milje na urino. Neki newyorkski vlak je premeril razdaljo 44 milje v 33 minutah. Vozil je z naglico 80 milje na urino. Neki vlak New York Central železnic je prevozel razdaljo med New Yorkom in Chicago (95 milje) v petnajstih urah in 43 minutah — vozil je z naglico 62½ milje na urino. Neki newyorkski vlak je premeril razdaljo 44 milje v 33 minutah. Vozil je z naglico 80 milje na urino. Neki vlak New York Central železnic je prevozel razdaljo med New Yorkom in Chicago (95 milje) v petnajstih urah in 43 minutah — vozil je z naglico 62½ milje na urino. Neki newyorkski vlak je premeril razdaljo 44 milje v 33 minutah. Vozil je z naglico 80 milje na urino. Neki vlak New York Central železnic je prevozel razdaljo med New Yorkom in Chicago (95 milje) v petnajstih urah in 43 minutah — vozil je z naglico 62½ milje na urino. Neki newyorkski vlak je premeril razdaljo 44 milje v 33 minutah. Vozil je z naglico 80 milje na urino. Neki vlak New York Central železnic je prevozel razdaljo med New Yorkom in Chicago (95 milje) v petnajstih urah in 43 minutah — vozil je z naglico 62½ milje na urino. Neki newyorkski vlak je premeril razdaljo 44 milje v 33 minutah. Vozil je z naglico 80 milje na urino. Neki vlak New York Central železnic je prevozel razdaljo med New Yorkom in Chicago (95 milje) v petnajstih urah in 43 minutah — vozil je z naglico 62½ milje na urino. Neki newyorkski vlak je premeril razdal